

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

EISENSTEIN'LA SİNEMA KEYFİ
ALEKSANDR NEVSKİ

ONLINE HAFTALIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ ARKA PENCERE

ISSUU UYGULAMASI İLE
IPAD, IPHONE VE ANDROID'LERDE

ARTIK HER YERDE OKUNABİLİYORUZ!

İSTANBUL FİLM FESTİVALİ, PLAKASINA ULAŞTI!

İSTANBUL FİLM FESTİVALİ'NİN CİĞERİNİ BİLEN İSİMLERDEN KURULU ARKA PENCERE YAYIN KURULU, YAZARLARININ BİRÇOĞU DA FESTİVALİ BEBEK ADIMLARINDAN BU YANA TAKİP EDİYOR. BU TAKİBİN SONUNDA PLAKASINA DA ULAŞMAYI BAŞARDI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ, BUNCA YILDIR EL BEBEK gül bebek büyüttüğümüz nadide etkinliğimiz yaşını başını aldı ve artık yetişkin denebilecek kıvama geldi.

Önümüzdeki haftaki sayımızla birlikte başlayacak 34. İstanbul Film Festivali, gene meraktan çatladığımız yığınla filmle buluşturacak bizi. Tabii ki bunların bir kısmına bayılacağız, bir kısmında da bayılacağız! Ama keşif tutkusu da böyle bir şey işte, risk almadan sonuç almak mümkün değil! Yalnızca 'ustalar'ın filmlerini izleyip 'garanticilik' yapmak da bir seçenek, ama o noktada da hüsrana çalabiliyor kapınızı, hem de sıkça denilebilecek oranda. Bir başka seçenek de 'ödüllü' filmlere yönelmek, ki o ödülleri kimlerin verdiğini bilmeden girilen bu yolda da yığınla çukur olabiliyor. Güvendiğiniz

eleştirmenlerin önerilerine göre seçim yapmak, uzaktan bakıldığında en iyisi gibi görünse de onda da bariz defolar ortaya çıkabiliyor. Önerilerin filmler izlenerek mi izlenmeden mi yapıldığını bilmiyorsunuz ve eleştirmenin neyi öncelediği konusunda ancak bir tahminde bulunabiliyorsunuz. Ve sonuçta da gene 'büyük bir risk' almış oluyorsunuz.

Bizim size önerimiz, 'profesyonel destek' alsanız bile listenizi kendi beğenilerinizin ışığında oluşturmanız. 16 günlük festivalde 10'un üzerinde film izlemeyi planlıyorsanız, kendinizi 'sinema tutkunu' olarak tanımlayabilirsiniz rahatlıkla. Dolayısıyla da seçimi başkalarına bırakmak gibi bir 'lüksünüz' yok! Ama sadece arkadaşlarınıza 'hava atmak' ve muhabbete Fransız kalmamak için festivali takip ediyorsanız ne desek boş! Öyle de olur böyle de...

Bu sayıda Tunca Arslan, köşesi "Trendeki Yabancı"da bazı önerilerde bulundu, tabii ki kendi çerçevesinden bakarak. Önümüzdeki hafta da bazı festival önerilerimiz olacak. Ama bu önerileri okurken önceki paragraflarda söylediklerimizi unutmayın ve 'kişiye özel' seçimler yapmaya özen gösterin. En önemlisi de festival boyunca 'rahat' olun, "Onu kaçırdım, bunu izleyemedim" triplerine girmeyin!

Cümleten kolay gelsin!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** T. ARSLAN, O. ÖZYURT, İ. YURTSEVER, Ş. AYDEMİR, EBRU ÇELİKTÜĞ, YEŞİM BURUL, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, FIRAT ATAÇ, SUZAN DEMİR, MÜJDE İŞİL, ERMAN ATA UNGU, JANET BARIŞ **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Danny Collins; Geronimo; İçimdeki İnsan;
Evim (Home); Güvercin Uçuverdi; Şeytanın Kapısında
(Home / At The Devil's Door); Bizim Hikaye.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, 34. İstanbul Film Festivali programından
çarpıcı bazı önerilerde bulunuyor bu hafta.

24 CİNNET

Okan Arpaç, 'sansüre uğrayan ilk filmimiz'
1919 yapımı "Mürebbiye"nin izini sürüyor.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Sergei M. Eisenstein'in başyapıtlar galerisinden:
"Aleksandr Nevski"... Tunca Arslan imzasıyla.

28 ESRAR PERDESİ

Müjde Işıl, Hugh Jackman'ın İstanbul'daki
tek gecesine tanık olan şanslılardan biri...

30 DÜZENBAZ

Erman Ata Uncu, sert politik hicivlerin günümüz
Türkiye'sinde 'oluru' var mı diye soruyor!

32 AİLE OYUNU

Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku;
Kötü Sözler (Bad Words).

34 GENÇ VE MASUM

1975 yapımı müthiş bir Sovyet animasyonu: "Sisteki Kirpi"
(Yozhik V Tumane)... İlhan Yurtsever imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

DANNY COLLINS

ORJİNAL ADI Danny Collins

YÖNETMEN Dan Fogelman

OYUNCULAR Al Pacino, Annette

Bening, Bobby Cannavale,

Jennifer Garner,

Christopher Plummer,

Josh Peck, Katarina Cas,

Melissa Benoist

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM Pinema

**"DANNY COLLINS", DAHA
ÖNCE BENZERLERİNİ
İZLEDİĞİMİZ BİR
MÜZİSYEN DRAMASI
DEĞİL. BİR ÇÖKÜŞ
YA DA KENDİNİ
YENİDEN VAR ETME
GİBİ TRÜKLERE DE
YASLANMIYOR.**

BİR FİLMİN KÜNYESİNDE AL PACINO, ANNETTE BENING, JENNIFER GARNER VE CHRISTOPHER PLUMMER ART ARDA DİZİLİYSE BİR ADIM ÖNDE BAŞLAMIS DEMEKTİR. BİR AN DURUP "AL PACINO UZUN YILLARDIR NE ÇEKTİ Kİ?" DİYE sorabiliriz ya da genç kuşaklar "Christopher Plummer da kim ola?" şeklinde düşünebilir. Ama bu kadronun heyecan yarattığı kesin.

"Danny Collins" bu heyecanın hakkını veriyor. Çok fazlasını da bekleyebilir miydik? Belki evet ama filmi izleyince, kendi matematiği ve vaatleri içerisinde tutarlı olduğunu teslim etmek gerek. "Arabalar" (Cars) serisi, "Bolt", "Çılgın Aptal Aşk" (Crazy, Stupid, Love.), "Last Vegas" gibi animasyon ve romantik komedilerin senaristi, aynı zamanda da yapımcı olan Dan Fogelman, ilk yönetmenlik denemesinden tarihi bir gerçek üzerine, kurmaca bir hikaye anlatıyor.

60'lı yaşlarını geride bırakmış olan bir dönemin efsane rock yıldızı Danny Collins uzun süredir beste yapamamaktadır. Eski şarkılarını artık 50'sini geçmiş sevenlerine verdiği konserlerde seslendirmektedir. Yarı yaşındaki sevgilisiyle içki ve uyuşturucuyla hemhal olmuş bir şekilde 'rocker' hayatına devam etmektedir. Uzun yıllardır dostu ve menajeri olan Frank doğum gününde ona unutamayacağı bir hediye verir. Danny Collins, henüz kariyerinin başındayken John Lennon ona bir mektup yazmış ve ulaştırması için bir gazeteciye vermiştir. Ancak paranın kokusunu alan gazeteci mektubu saklayıp yıllar sonra bir koleksiyoncuya satar. Frank, o koleksiyoncuyla bulur ve mektubu satın alarak arkadaşı Danny'ye hediye eder.

Filmin gerçek tarafı burada. Böyle bir mektup hadisesi var. Lennon, 1971'de İngiliz folk şarkıcısı Steve Tilston'a kariyerinin başlarındayken bu mektubu yazıyor ve isterse destek olabileceğini belirtiyor. Ancak, şarkıcı mektubu 34 yıl sonra görüyor. Dan Fogelman, bu ilginç olayı kurmaca öyküsünün tam ortasına oturtuyor. Filmimizin kahramanı Danny mektubu aldıktan sonra Lennon ile o dönem konuşma fırsatı olsaydı hayatının hangi yöne doğru akacağını

düşünmeye başlıyor. Bu süreç onun ani bir kararla 'geçmişini' geçmişte bırakmaya ve yepyeni bir sayfa açmaya itiyor. Nişanlısını terk ediyor. New Jersey'de bir otele yerleşiyor, otelin orta yaşlı müdiresine kur yapıyor. Uzun yıllar sonra ilk defa bir şarkı bestelemeye başlıyor ve geçmişindeki büyük bir günahın azabından kurtulmaya çalışıyor.

"Danny Collins", daha önce benzerlerini izlediğimiz bir müzisyen draması değil. Bir çöküş ya da kendini yeniden var etme gibi trüklere de yaslanmıyor. Ama öte yandan Coen Kardeşler'in "Sen Şarkılarını Söyle"deki (Inside Llewyn Davis) 'olamamışlığın hüznü'nü de bulmak zor bu filmde. Yönetmen Fogelman, belli ki senaryoyu yazarken de filmi çekerken de karakterleri olduğu gibi anlatmak, kimsenin hayatına dair yorumda bulunmak istememiş. Filmin tüm karakterleri yaşadıkları hayattan memnunlar. Danny zor günler geçirmesine rağmen kendisiyle ve yaşadığı hayatla barışık, menajeri Frank onun konserlere devam edip etmemesi konusunda fazla gerilimli değil; otel müdiresi Mary sorunlu bir boşanmanın ardından kızının kendisinden nefret ediyor olmasıyla dalga geçecek kadar olgun. Ve hatta Danny'nin ihmal ettiği geçmişinin unsurları bile yoksul hayatları içinde gayet mesut bahtiyarlar.

Fogelman, daha çok bu insanların birbirlerine temas ettikleri anda ortaya çıkan enerjiyi anlatmak istiyor gibi. Bu nedenle filmin moral motivasyonunun sürekli yukarılarda olduğunu söylemek gerekiyor. Danny'nin her şeyi arkasında bırakıp 'yepyeni' bir hayata yelken açmak gibi planlarını ciddiye almaması da filmin artlarından. Böylece seyirci, karakterden bambaşka bir adam çıkması gibi bir beklentiye girmediği gibi, yönetmen de zaten onu böylesi zorlama bir değişime doğru yönlendirmiyor. Bu 'ana akım' olma iddiasındaki bir Amerikan filmi için zor bir tercih. İlk yoldan gidip hem seyircinin beklentilerini tatmin edebilir hem de karakterini daha da dramatik hallere sokabilirdi.

**SON YILLARDA ÇOK İYİ
FİLMLERDE YER
ALAMAYAN
AL PACINO'YU
TEK BAŞINA BİR FİLMİ
SÜRÜKLERKEN
GÖRMEK İNSANI
İYİ HİSSETTİRMİYOR
DEĞİL.**

Filmin sinemaseverler açısından sevindirici tarafı, son yıllarda iyi filmlerde yer alamayan Al Pacino'yu tek başına bir filmi sürüklerken görmek. Pacino hem Danny Collins karakteri için biçilmiş kaftan gibi duruyor hem de filmin neredeyse her planında yer alarak adeta tek başına şov yapıyor. Aynı şekilde Annette Bening ve Christopher Plummer gibi iki usta ismin de göründükleri anlarda parıldadıklarını; Bobby Cannavale ve Jennifer Garner'ın da işlerini ustalıkla yerine getirdiklerini ekleyelim.

Toparlarsak. Danny Collins, müzik sektörü hakkında büyük laflar etmiyor ama işlerin nasıl yürüdüğünü hissettiriyor. Aşk konusunda iddialı numaralara girmiyor ama her yaşta ve her biçimde olabileceğinin altını kalın çizgilerle çiziyor. Elinde yeterince güçlü bir malzeme

olmasına rağmen aile konusunda dramatik anlar kurmuyor ama 'sevdiklerinize kıymet verin' duygusunu aktarmaktan da geri kalmıyor.

Yönetmen Dan Fogelman ilk kez oturduğu kamera arkasında 'ana akım' Hollywood sinemasına yaklaşmaya çalışırken, türün seyirciyi avlayan taraflarına fazla prim vermiyor. Ama bu tercihin sonucunda daha estetik bir alana doğru kaymak yerine biraz daha TV filmi estetiğine meyleniyor. Fogelman'ın anlatım temposunun oldukça yerinde olduğunu ama işin görsel kısmında zayıf kaldığını belirterek bitirelim.

Hiperaktif Sophie rolündeki çocuk oyuncu Katarina Cas izleyiciyi yoracak kadar iyi!

Steve Tilston'ın bitiş jeneriğinde görünmesi şık ama adının anılmaması olmamış.

AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı

NİSAN 2015

İstanbul Film Festivali Dosyası

Gece Yarısı Sokakta Tek Başına Bir Kız

Citizenfour: Büyük Birader'i Kim Gözetliyor?

Sergey Loznitsa ile Kahramansız Devrim Üzerine

Francesco Rosi Sineması: Haydutlar ve Siyasetçiler

Yaşar Kemal ve Sinema: Düşü Eksik Olmadı

+ HEDİYE AFIŞ: TEKSAS KATLİAMI ve
GECE YARISI SOKAKTA TEK BAŞINA BİR KIZ

www.altyazi.net

GERONIMO

YÖNETMEN Tony Gatlif

UYUNCULAR Céline Sallette,
Rachid Yous, Nailia Harzoune,
David Murgia, Aksel Üstün,
Tim Seyfi

YAPIM 2014 Fransa

SÜRE 107 dk.

DAĞITIM M3 (Filmartı)

**TONY GATLIF 70'İNE
YAKLAŞSA DA
RUHUNUN
GENÇLİĞİNİ,
ÖZELLİKLE İKİ
SEVGİLİNİN YAN YANA
GELDİĞİ SAHNELERDE
PERDEYE YANSITMAYI
ÇOK İYİ BAŞARIYOR.**

SİNEMADA ROMANLAR'IN TEK TEMSİLCİSİ DURUMUNDAKİ TONY GATLIF, "GERONIMO"DA BİZLERİ FRANSA'NIN güneyine, ağustos sıcaklığında alevlenen hararetleli bir aşk öyküsüne ve yol açtığı ateşli kavgalara götürüyor. Dinamik bir açılış ile karşılaşıyoruz önce, gelinliğiyle çılgınca koşan bir gelin, onu adeta atının terkesine alır gibi motosikletiyle kaçırır esas oğlan. İkisi de o kadar genç ve o kadar coşkulular ki, birbirlerini sevmekten başka hayatta sanki hiçbir amaçları, görevleri, sorumlulukları yok; hayatın anlamını bulmuşlar ve anın getirdiği mutluluğa sıkı sıkıya sarılmışlar. Gatlif 70'ine yaklaşırsa da ruhunun gençliğini özellikle bu iki sevgilinin yan yana geldiği sahnelerde perdeye yansıtmayı çok iyi başarıyor. Hâlâ genç bir sineması var, fakat "Geronimo" onun başyapıtları arasında yer alamayacak gibi. Bunun nedenlerine gelmeden önce filmin konusuna göz atmakta fayda var.

Gelinliğiyle kendi düğününden koşarak kaçan Nil (Nailia Harzoune), adından da anlaşılacağı üzere bölgedeki varoşlarda yaşayan Türk ailelerden birinin kızı. Yaşça kendisinden hayli büyük (Nil henüz 16 yaşında) ve sevmediği Tarık'tan (Tim Seyfi) kaçıyor. Kaçtığı Lucky (David Murgia) ise ailesinin kökleri İspanya'da olan bir Çingene. Onun da yaşı 20'lerine bile varmamış. Birlikte İspanya'ya kaçacaklar ama yanlarında pasaportları bile yok!

Filme adını veren asıl kahramanımız Geronimo (Céline Sallette) ise, varoştaki gençlerin dilinden anlayan, benzer bir geçmişe sahip, farklı etnik kimlikler arasındaki anlaşmazlıkları çözmeye çalışan bir sosyal görevli. Bu sarışın ve mavi gözleri hep hüznü bakan fakat sözünü gençlere dinletebilen genç kadın, Nil ve Lucky'nin kaçmasıyla kendini Çingeneler'le Türkler'in arasında parlayan husumetin tam ortasında buluyor. Türk tarafı namus meselesi nedeniyle ikisinin de kanını

dökmek isterken, Çingene tarafı en azından Lucky'nin canını kurtarmaya çalışıyor ve sevgililer geçici bir süre ayrı kalıyor. Geronimo'nun arabuluculuk girişimleri reddedilirken bir ara ciddi bir tecavüz ve şiddet tehdidiyle de karşılaşıyor.

Tony Gatlif bir çeşit "Romeo & Jülyet" hikayesi anlatmaya soyunurken sinemasının en belirleyici ve güçlü özelliklerinden müzik ve dansa başvuruyor bir kez daha. Özellikle iki farklı etnik grubun karşı karşıya geldiği gerilimi yüksek sahnelerde, bir tabutun üzerinde dans eden bir kadınla ve onun daha sonra bardaki dans sekansında adeta mistik bir şekilde yere paralel dansıyla, Gatlif, şiddeti perdeye şiirsellikle aktarıyor. Çingeneler Flamenko ezgileriyle, Türkler ise kah Rap müzik kah İbrahim Tatlıses uzun havalarıyla

haletiruhiyelerini açığa vuruyorlar. Gatlif'in ilginç tespitiyse, yaşlı Türkler'in eski geleneklere bağlanmamak gerektiğine dair düşünceleriyle, gençlerin gelenekleri sürdürme ve gerekirse kan dökme konusundaki karışıklığı.

Filme yüzeysellik katan en önemli sorun, karakterleri işlemek konusundaki özensizliği. Bu ilk başta Geronimo'da fark ediliyor. Evet, onun gençlerle iletişiminde değiştiği üzere sokaklarda yaşadığını, bir şekilde 'yırttığını' anlıyoruz, ya da arabuluculuk etmek isterken aldığı tehditler, annesinin de şiddet-tecavüz gördüğü ve bu nedenle hayatını kaybettiğini çıtlattıyor seyirciye. Fakat Gatlif daha fazla bilgi vermiyor ve Geronimo'yu daha fazla anlamamızı istemiyor sanki. Benzer biçimde diğer karakterler de bu yüzeysellikten paylarını alıyor. Geronimo'nun Nil'i saklamak için götürdüğü

minibüsten bozma bungalovun yer aldığı plajda karşımıza çıkan misafir oyuncu Sergi Lopez'in, Geronimo'nun babası olduğuna dair hiçbir ipucu yok filmde, bu bilgiye Wikipedia'dan ulaşmak insanı şaşırtıyor!

Gatlif'in Cezayir'den Fransa'ya göç edişi ve gençliğinde pek çok zorlukla boğuştuğunun izleriniyse Geronimo'nun gençlerle olan diyaloglarında görmek mümkün. Onların iki kültür arasındaki sıkışmışlığını ve içinde oldukları açmazı seyirciye hissettirmekte başarılı olan usta yönetmenin, birazcık formdan düştüğünü söyleyebiliriz!

Her Tony Gatlif filminde olduğu gibi dans ve müziğin kullanımı.

Senaryo filmin sonlarına doğru terk edilmiş fabrikada geçen sahnelerinde hantallaşiyor.

**GATLIF, BİR ÇEŞİT
"ROMEO & JÜLYET"
HİKAYESİ ANLATMAYA
SOYUNURKEN
SİNEMASININ EN
BELİRLEYİCİ
ÖZELLİKLERİNDEN
MÜZİK VE DANSA
BAŞVURUYOR.**

İÇİMDEKİ İNSAN

YÖNETMEN Aydın Sayman

OYUNCULAR Vedat Erincin,

Suavi Eren, Füsun Demirel,

Şebnem Bozoklu, Rıza Sönmez,

Menderes Samancılar

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 104 dk.

DAĞITIM M3 (DE Yapımcılık)

**USTA YAZAR İRFAN
YALÇIN'IN 1980'DE
YAYIMLANAN "FAREYİ
ÖLDÜRMEK" ADLI
YAPITI BU FİLMLE
BEYAZPERDEYE
AKTARILIYOR AMA
SONUÇ ÇOK
PARLAK DEĞİL.**

AYDIN SAYMAN, 1986'DA "GÜNEŞTEKİ LEKE"YLE BAŞLADIĞI YÖNETMENLİK YAŞAMINDA "GELİNCİK TARLASI" (1993), Ümit Cin Güven'le birlikte çektiği "Sır Çocukları" (2002), "Jan Jan" (2006) gibi derin sarsıntılar yaratmasa da kendine özgü çekicilikler barındıran filmlere imza atmış, düşünsel dünyası hayli zengin bir sinema insanı. "Jan Jan", yabana atılacak film değildir örneğin... İrfan Yalçın, edebiyatımızın, 'popülerliği' yaratıcılığının çok gerisinde kalan çok önemli isimlerinden... Maden ve mükellefiyet gerçeğini aktaran unutulmaz "Ölümün Ağzı"nın, "Pansiyon Huzur"un, "Büyük Soyтары"nın, "Bir Uzun Yalnızlığın Tarihçesi"nin yazarının 1978 tarihli ilk romanı "Genelevde Yas", Sinan Çetin tarafından beyazperdeye aktarılmış ve sinemamızın alçakgönüllü başyapıtlarından biri ortaya çıkmıştı bilindiği gibi. Yalçın'ın 1980'de yayımlanan "Fareyi Öldürmek" adlı yapıtı da şimdi Aydın Sayman eliyle yedinci sanata kazandırılmış oldu.

İnsan, bu iki ismin kamera arkasında buluşmasından, doğrusu 'dev gibi' olmasa da hayli görkemli, üst düzey bir sonuç bekliyor. Ortada, edebiyatımızın sınırlarını zorlayan oldukça değişik ve etkileyici bir roman ve romanın çitasını düşürmemesi gereken bir sinemacı var ama "İçimdeki İnsan", ne yazık ki üst düzeyi yakalayamayan, biraz demode anlatıma sahip bir film.

Öykü, bir taşra memurunun trajik yaşamı ve trajik sonu etrafında şekilleniyor. 'Zebercet'in çok yakın akrabası diyemsek de aralarında hisimlik bulunduğunu söyleyebileceğimiz Sabri Bey'in, "Beni siz delirttiniz!" öyküsü var karşımızda. İrfan Yalçın'ın "Sabri çok eski arkadaşım. Yıllar yılı aynı binada çalışmıştık. Üstüne başına bakmazdı pek. Yaz kış aynı pantolon ceketle dolaşırdı. Pantolonu ayaklarının üstünde kıvrım kıvrım dururdu"

satırlarıyla tanıdığımız, etliye sütlüye karışmayan, mesai arkadaşlarının eşek şakalarına maruz kalan kendi halinde bir 'memur parçası' işte... Aslında romanda da filmde de Sabri'yi eski bir arkadaşının anlatımıyla tanıyoruz.

Atay Sözer'in kaleme aldığı senaryo, babasından kalma bahçeyi satmak için İstanbul'dan doğduğu taşra kentine gelen yazar Nuri'yi getiriyor karşımıza ve olan biteni ondan öğreniyoruz. İşlerini bir an önce bitirip İstanbul'a dönmek niyetinde olan Nuri, beklenmedik bir olayla karşılaşır. Cinnet geçiren Sabri bir mesai arkadaşını baltayla saldırarak öldürmüş ve hapse atılmıştır. Yazarlık ve gazetecilik güdüsüyle olayın üstüne gider kahramanımız, neler olup bittiğini öğrenmeye çalışır. Derken, Sabri kapatıldığı hücrede intihar

eder. Seyirci olarak başlangıçta bildiğimiz tek şey, zavallı adamın gündüz gözüyle 'fareli' sanırlar gördüğüdür.

Sabri Bey'in fettan, dayanılmaz, tahammül edilemez karısı Şükran'ı canlandıran Füsün Demirel'in her zamanki gibi harika bir oyunculuk sergilediği filmde Vedat Erincin, Menderes Samancılar, Şebnem Bozoklu, Rıza Sönmez gibi isimler de oldukça iyiler. Fakat filmin lokomotifini niteliğindeki Nuri rolünde izlediğimiz Suavi Eren, şaşırtıcı derecede tutuk ve 'seyirciye geçmeyen' bir performans sergiliyor. Eren, filmdeki gizli fırtınayı yansıtmaktan hayli uzak kalmış.

Geçen yıl Antalya'da yarışmalı bölüme alınmayıp yarışma dışı gösterilen "İçimdeki İnsan", Eyüp Boz'un görüntüleriyle de değer kazanıyor. Ancak Aydın Sayman'ın, çekimleri

gerçekleştirdiği Afyon'a ve ana mekânlardan biri olan (Nuri'nin konakladığı) otele saygıyı biraz abarttığını da söylemeden geçmeyeyim. Bunun gibi, öykünün ve karakterlerin gerektirdiği 'yarı karanlık' atmosferi de ıskalamış gibi Aydın Sayman. Fazla 'ışılıtlı' bir film "İçimdeki İnsan".

"Bir ben vardır benden içeri" geleneğini sürdüren "Ben O Değilim" türünden bir iç çalkantı ve çizgi dışına çıkma öyküsü anlatmakla birlikte yeterince doyurucu olamayan, unutulmazlık kazanamayan, öte yandan ilginç biçimde sıkıcı da olmayan bir filme imza atmış Aydın Sayman.

Can Atilla'nın filmi sırtlayan müzik çalışması.

Başroldeki Suavi Eren'in filmi taşıyamaması.

GEÇEN YIL ANTALYA'DA YARIŞMALI BÖLÜME ALINMAYIP YARIŞMA DIŞI GÖSTERİLEN "İÇİMDEKİ İNSAN", EYÜP BOZ'UN GÖRÜNTÜLERİYLE DE DEĞER KAZANIYOR.

EVİM

DREAMWORKS RÜYA MAKİNASININ EN SON ANİMASYONU “EVİM” BAŞTA OKUL ÖNCESİ YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLAR olmak üzere her yaştan seyirciyi mutlu edecek, olumlu mesajlarla bezenmiş pamuk şekerı kıvamında bir film. Üstelik günümüz dünyasının ırkçılık ve işgalcilik gibi bitmek bilmeyen sorunlarına eleştirel bir biçimde yaklaşma erdemi ile ayakları yere sağlam basan bir hikayeye sahip.

Filmin ana kahramanı olan Of, Buf ırkında bir uzaylı. Buf ise “Uzay Yolu” (Star Trek) evrenine aşına olanların pek yakından tanıdıkları Borg’u andırıyor belli özellikleri ile: hepsinin tip olarak birbirine benzemesi, sanki ortak bir akılları varmış gibi (ki Borg öyledir) tekdüze düşünüp davranmaları, kuralların dışına çıkmamaları. Ama ciddi anlamda ayrışan yanları da var: görünüş olarak bür, yuvarlak hatlı ve sevimliler, Borg’un aksine temel refleksleri saldırmak değıl kaçmak ve kaçınmak. Teknolojik olarak insanlardan daha gelişmiş olmakla beraber pek de becerikli oldukları söylenemez.

Of’un özelliğı ise Buf’ların arasında ekstra beceriksiz ve sakar olması, o tek tip aklın dışına çıkan davranışlar sergileyen heyecanlı bir Buf olması. Ama bu yüzden de hep yalnız ve dışlanıyor. Buf ırkının ise galakside amansız bir düşmanı var: Gorg. Yıllardır ondan kaçmak için galaksinin dört bir yanında gezegenden gezegene sürülüyorlar.

Ama aslında bu kaçma süreçlerinde kendilerine yeni evler yaratmak için gözlerine kestirdikleri gezegenlerdeki yerli popölasyonu, uygun bir biçimde yerinden edip kendileri onların yerlerine yerleşiyorlar. Tüm bu süreci de Bufların yerlilere medeniyet götürmesi olarak rasyonelize ediyor uyanık liderleri. Kısacası Batı Avrupa kökenli sömürgeci ideolojinin Buf tarafından intergalaktik boyutlarda yeniden formüle edildiğini söyleyebiliriz.

Ve Bufların ev olarak gözlerine kestirdikleri en son yer ise son derece ilkel yerlilerin yaşadığı ‘Dünya’ adlı bir gezegen. Tüm dünya

popölasyonunu son derece efektif yöntemlerle tahliye ettikten sonra Avustralya’da kurdukları ‘modern’ toplama kamplarına yerleştiren Buf, insanlardan azade yeni meskenlerine çabucak yerleşir. Bu süreçte Of’un bir şekilde New York’ta unutulmuş, ama tahliye sırasında kaybettiğı annesini arayan 11-12 yaşlarında bir kız çocuğı olan Lüle ve onun kedisi ile yolları kesişir. Filmin insan kahramanı Lüle ise, filmin orijinalinde ünlü şarkıcı Rihanna tarafından seslendiriliyor ve aynı Rihanna gibi Barbados asıllı göçmen bir genç kız olarak New York’a uyum sağlamanın sancılarını yaşıyor. Lüle ve Of’un arkadaşlıkları ise tüm Hollywood klişelerine sadık kalarak önce korkulan/yabancılanan/istenmeyen ötekiyle karşılaşma, sonra istemeden kader birliğı yapma ve son olarak da sıradışı bir dostluk kurarak hem insan olma, hem Buf olma hem de ‘ev’ kavramlarını birlikte yeniden keşfetmelerini sağlıyor.

Büyük bütçeli Hollywood anaakım sinemasının, genelde yapamadığını yaparak ana kahramanlarından birini siyahi, göçmen bir kız çocuğı yapması “Evim” filminin takdire şayan özelliklerinden biri. Hem bu karakterizasyonu ile hem de sömürgeciliğı ve işgalciliğı küçük yaştaki çocukların yanı sıra yetişkinlerin de anlayabileceğı sadelikte aktarabilmesi ile de son dönemde Hollywood animasyonlarının bir kısmında görmeye başladığımız siyaseten daha doğru bir söylemi tutturun eserler arasında yer alıyor.

Zayıf yanı ise klasik sömürgeci söylemi eleştirel bir çerçeve içine yerleştirdikten sonra hikayenin fazlasıyla klişelere dayanması ve özellikle belli bir yaş üzerindeki izleyicinin ilgisini canlı tutacak yeterince sürprize yer vermiyor olması. Bu özelliğı ile de daha ziyade küçük yaştaki, taze sinema izleyicilerini tatmin edeceğini düşünüyorum.

Sömürgecikle işgalciliğın kötülüğünü, önyargılardan kurtulmanın erdemi miniklere anlatabilmesi.

Fazlasıyla klişelere yaslanan hikaye örgüsü.

ORİJİNAL ADI Home

YÖNETMEN Tim Johnson

SESLENDİRENLER Jim Parsons,

Rihanna, Steve Martin, Jennifer Lopez, Matt Jones, Brian Stepanek

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 94 dk.

DAĞITIM The Moments

Entertainment

**BÜYÜK BÜTÇELİ
HOLLYWOOD ANAAKIM
SİNEMASININ
YAPAMADIĞINI
YAPARAK ANA
KAHRAMANLARINDAN
BİRİNİ SİYAHİ,
GÖÇMEN BİR KIZ
ÇOCUĞU YAPMASI...**

GÜVERCİN UÇUVERDİ

★
YÖNETMENLER Selami Genli,
Onur Koçal

OYUNCULAR Atalay Demirci,
Gökhan Yıkılkan, Ali Erkazan,
Salih Kalyon, Zerrin Sümer,
Ayşen Gruda

YAPIM 2015 Türkiye
SÜRE 85 dk.

DAĞITIM Mars (TAFF)

**FİLMİN AKILDA
KALAN SAHNESİ,
ENTERESAN
BİR HOMO-EROTİK
MANZARA.**

HİÇ ADINI DUYMAMIŞ OLANLAR DA VARDIR MUTLAKA, AMA ATALAY DEMİRCİ ÜLKENİN EN ÇOK TANINAN komedyenlerinden. Çünkü “Yetenek Sizsiniz” adlı yarışmayı birinci olarak bitirmesi, birçok kişi tarafından tanınmasında etkili oldu, haliyle. Ama yaptığı televizyon programları ve sahne gösterilerinin pek doğrudan oyunculukla ilgili olduğu söylenemeyeceğinden, bir sinema filminin başrolünü üstlenmesi kariyerinde bir ilk. Gişeye bir faydası olur mu? Niyet o belli ki. Oyuncululuğuna bir faydası var mı? Eh, bu tür filmlerin ortalamasının altında değil.

Bu tür filmler derken, hepimiz aşınayız, haftada birkaç tanesi vizyona giren, ergen esprilerinden oluşan gürültülü patırtılı erkek komedileri, malum. Bu, pilot olmak isteyen, hatta gözleri görmeyen annesine pilot olduğu yalanını söyleyen otobüs şoförü Yüksel Güvercin’in macerasını konu alıyor. İsimle yapılan espri, filmin en iyi esprilerinden. Emekli başkomiser bir babanın hostes kızıyla birbirlerini seviyor ama pilot olmadığı için bir türlü evlenemiyorlar. Bir de

rakibi var, gerçek pilot. Aile dostu kafayı sıyırmış eski pilot elbette Yüksel’i yetiştirecektir. Annenin kör, kayınpederin Barış Manço’ya takıntılı olması gibi sebepsiz detaylar, hikayenin süsleri.

Ama öyle süsler ki, ne anlamlılar, ne de komik. Bu bakımdan filmin bir farkı olduğu söylenebilir. Küfür sayısı daha az, doğru ama bu abazan ergen ruhundan kurtulduğu anlamına gelmiyor. Bir de filmde kötü espriler pek yok. Çünkü espri yok. Her esprinin göstere göstere yapılmasına alışık bir seyirci var ama o seyirci bile göstere göstere edilen lafın komiklikle alakası olmadığını fark edecektir mutlaka. Filmin akılda kalan sahnesi, enteresan bir homo-erotik manzara. Yüksel ile arkadaşı, arkası dönük, saç uzun, sırtı çıplak bir ‘deniz kızı’ görüyor; derken deniz kızının uzun saçlı bir erkek kaptan olduğu ortaya çıkıyor.

Başrol zayıf olsa da, oyuncu kadrosu hiç fena değil, çok da iyi yararlanılmış olmamakla beraber.

Küfür olmasa ne olur, cinsiyetçilikten sıyrılan komedi yapılınsın, onunla istedikleri kadar övünsünler.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ŞEYTANIN KAPISINDA

ORİJİNAL ADI Home
(At The Devil's Door)

YÖNETMEN Nicholas McCarthy

OYUNCULAR Ashley Rickards,
Nick Eversman, Michael Massee,
Mark Steger,

Catalina Sandino Moreno

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 91 dk.

DAĞITIM M3 (Calinos)

**NICHOLAS
MCCARTHY,
FİLMLE İLGİLİ
VERDİĞİ BİR
RÖPORTAJDA FİLMİNİ
'KORKU ALT
TÜRLERİNİN RÜBİK
KÜPÜ' OLARAK
TANIMLIYOR.**

SON DÖNEMDE İYİCE ARTAN 'VASAT ÜSTÜ KISA FİLMİNİN UZUN METRAJINI ÇEKEN YÖNETMENLER' KERVANINA "RUH" (The Pact) ile dahil olan Nicholas McCarthy, sahip olduğu yetenekler hakkında ipuçları vermesine rağmen genel anlamda dengesiz ve sürükleyicilik konusunda sıkıntılı bir işe imza atmıştı. Bu hafta salonlarımıza uğrayacak ikinci uzun metrajı "Şeytanın Kapisında"da yine parçalanmış aileler ve geçmişe gömülmüş sırlar üzerinden gerilim yaratmaya çalışan senarist/yönetmenin, "Ruh"tan farklı olarak 'kendi halinde' değil, 'daha büyük' planları var.

Kaliforniya'da geçen ve hiç de fena olmayan açılış sahnelerinde 16 yaşındaki Hannah ve gönlünü kaptırdığı çocukla tanışıyoruz. Aşkın gözü kör, hele o yaşta yaşanan aşkın... Hannah, çocuğun karavanda yaşayan amcasıyla bir oyun oynamayı ve karşılığında 500 dolar almayı kabul ediyor. Bunun ruhunu şeytana satma ritüeli olduğundan habersiz tabii ki...

Hemen ertesinde ekonomik krizin patladığı günümüze geliyoruz. Emlakçı Leigh, geçmişte sırlarla dolu bir evi satmak için çalışmalarına başlamış. Bir de Leigh'in ebeveynlerinin ölümünden sonra iyice üzerine düştüğü sanatçı kız kardeşi Vera var. Araya serpiştirilen geri dönüşlerle satılacak evin Hannah ile bağı ve Leigh üzerinden Vera'ya geçen zincirleme reaksiyonu izlemeye koyuluyoruz.

Nicholas McCarthy, filmle ilgili verdiği bir röportajda filmini 'korku alt türlerinin rübik küpü' olarak tanımlıyor. Gerçekten de elimizdeki; gitgide daha da karmaşıklaşan ve sonuca ulaşamadığınız takdirde sinirle duvara fırlattığımız bir rübik küp. Musallat hikayesi olarak başlayıp lanetli ev kısmında tökezleyen, düşmemek için şeytana ve şeytanın olası beden, çocuk ihtiyacına sarılan darmaduman bir film.

Yönetmen, korku filmlerinde heyecanı

ayakta tutan özdeşleşebileceğimiz karakteri yaratmak yerine üç ana karakter arasında episodik bir anlatım tutturmaya çalışıyor. Bir film içerisinde üç film izliyoruz. "Şeytanın Kapisında" bir antoloji filmi olmadığından ciddi problemler baş gösteriyor böylece. Paralel anlatım belli bir kısma kadar ilgiyi ayakta tutarken, filmin bir değil iki kere yön değiştirmesi ve doyurucu olmayan finaline bu şekilde ilerlemesi zihin bulandırıyor.

Bilerek yapıldığı söylenen ancak 'bilerek yapılmasaydı neler olurdu?' sorusunun perdedeki cevabı olan bu kimlik krizi, korku alt türleriyle bu denli fütursuzca oynamanın lanetini üzerine almış görünüyor. Türün başarılı örneklerinin neredeyse tümünde gördüğümüz 'ilgi çekici ve korkutucu olmak' bütününün sadece korkutma kısmına yaslanan McCarthy,

tüm senaryosunu aklında canlandırdığı bir iki korku sekansı üzerinden şekillendirmişse benziyor.

Ruhunu şeytana satan Hannah'nın kırmızı paltolu bir fetiş nesnesinden fazlası olamadığı filmin asıl problemi kız kardeşlerin boşluğu. Ebeveynlerini kaybettiklerini, ablanın çocuk sahibi olamadığını, çocuk sahibi olamadığı için kız kardeşinin aile kurmasını dilediğini ama kız kardeşin pek de orali olmadığını biliyoruz. Elimizdeki bu veriler, yarım dakika içerisindeki hızlandırılmış bir diyalogla veriliyor bizlere. İlerleyen dakikalarda neden bu verilere sahip olduğumuzu anladığımız an gelip çattığında, 'zorunluluk olmasa bu kadınlar hakkında hiçbir şey bilemeyecektik' diyoruz içimizden. Muhtemel erkek bedenindeki kötü varlık ve toplumun mutsuzluğa ittiği üç kadın üzerinden

çıkarılabilecek alt metinleri geçtim, bu kadınlardan birisini dahi nasıl umursamayız?

Nicholas McCarthy'ye hakkını vermemiz gereken yer ise teknik işçilik kısmında ilk filmine oranla büyük bir aşama kaydetmiş olması. Görüntü yönetmeni Bridger Nielson'ın da desteğiyle yarattığı atmosfer, kullandığı geniş planlar ve özellikle Kaliforniya sahnelerinin üzerinizde yaratacağı 'keşke banliyöye hiç dönmeseydik' hissiyatı, yönetmene bir filmlik daha şans verilmesini salık veriyor. Kabul edelim ki bu bir geri adım ama "Ruh"tan çok daha güzel bir pakette bize sunulduğu kesin.

Direkt video için çekilen korku filmlerinin pespayeliğinden çok uzak.

Henüz bir hikaye anlatmak için yetkinleşememiş yönetmenin 'fazlasını' denemesi.

**YÖNETMENE
HAKKINI VERMEMİZ
GEREKEN YER İSE
TEKNİK İŞÇİLİK
KISMINDA İLK
FİLMİNE ORANLA
BÜYÜK BİR AŞAMA
KAYDETMiŞ
OLMASI.**

BİZİM HİKAYE

YÖNETMEN Yasin Uslu

OYUNCULAR Cansel Elçin,

Haluk Piyas, Sera Tokdemir,

Burcu Kıratlı, Ahmet Mekin

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM Chantier (Alaaddin Film)

**FİLM SÜREKLİ
GEÇMİŞ-GELECEK
ARASINDA
GİDİP
GELİYOR.**

12 EYLÜL DARBESİ BİRÇOK BELGESELE VE FİLME KONU OLDU. BAŞARILI YA DA BAŞARISIZ. OLMAYA DA DEVAM EDECEK. Özellikle ülkenin sol kesiminin hesaplaşma çabası gerek sinemada

gerekse de birçok alanda devam ediyor. Lakin 2010'da AKP hükümeti çıktı ve 10 yılda bir darbeyle güne uyanan ülkeye, "Darbe anayasasını değiştiriyoruz" dedi. Sonuçlarını şu an yaşıyoruz.

Yasin Uslu'nun yönetmenliğini yaptığı "Bizim Hikaye" filmi tam da bu 'söylem'den yola çıkılarak çekilmiş ve 'başka' acıları ve 'başka' bir 12 Eylül'ü beyazperdeye taşımaya çalışıyor.

İslamcı yazar İsmail Akıncı'nın tutuklanması ve yıllar sonra oğlu Ahmet'in babasının iade-i itibarı için hukuk mücadelesi vermesini anlatıyor film. Özellikle Karadeniz'de çekilen ilk sahnelerinde 'filimsi' bir hava yakalıyor. Ama gereğinden fazla estetize edilmiş doğayı huzurla bütünleştirme çabası, izleyicide yağlı boya tabloya bakıyor hissi uyandırıyor... Bu sahnelerden sonra film sürekli geçmiş-gelecek arasında gidip geliyor. Babanın yaşadığı yıllar. Oğul'un hatırladıkları ve

yine onun daha sonraki yılları ve dahası... "Bizim Hikaye", hem diyaloglarının sıklığı hem olayların basitliği ve acelesiyle, bir grup 'parodinin' film olmaya çalışma çabasına dönüşüyor.

Propaganda hâlihazırdaki 'iktidarın' icadı değil, o yüzden buna şaşırarak yersiz. Asıl şaşkınlık verici olan, 300 küsur sinema salonunu 'kapatarak' ortaya türü belli olmayan bir icat çıkarmak... Tıpkı Bilet İlhan'ın "Yarım Kalan Mucize"de anlattığı 'diğer' tablo gibi. Bu film 'anlattığı'yla falan değil, 'anlatımı'yla fena halde çuvallıyor. Filmdeki babanın hapse girme sebebi şimdiki Anayasa'da suç olmadığı için itibarını geri alıyor lakin 'mağduriyet' konusunda zirve yapmış iktidara "Ne çektin be!" demek bile iki yıldan başlıyor, heyhat... Dolayısıyla anlatılan hikâye 'bizim' olmuyor.

Dizi formatını doğrudan sinemaya taşıyor. Cesaretleri ve bu deneyleri alkışlanası.

Oyunculuk, senaryo, yaşlandırma makyajı bir yana, 12 yıldır usanmışlara yine feci mağduriyet propagandası...

DANNY COLLINS

EVİM

GERONIMO

ŞEYTANIN KAPISINDA

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
BİZİM HİKAYE						★★★	
DANNY COLLINS				★★★★	★★★★		
EVİM / HOME				★★★★	★★★★		
GERONIMO	★★				★★		
GÜVERCİN UÇUVERDİ		★		★			
İÇİMDEKİ İNSAN		★★★★	★★	★★			
ŞEYTANIN KAPISINDA / HOME (AT THE DEVIL'S DOOR)				★★			
BANA ADINI SOR		★		★	★		
BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ		★★		★★	★★	★★★★	★★
CHAPPIE / CHAPPIE	★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★★	★★
ÇEKMECELER				★★★★	★★		★★★★
ÇEKMEKÖY UNDERGROUND			★★	★★	★★★★		
FOKUS / FOCUS	★★	★★		★★	★★		★★
THE GUNMAN	★★			★★	★★		
İKİNCİ BİR ŞANS / EN CHANCE TIL				★★★★			
KINGSMAN: GİZLİ SERVİS / KINGSMAN: THE SECRET SERVICE		★★★★★			★★★★		
KOCAN KADAR KONUŞ				★★★★	★★		
KURALSIZ / INSURGENT				★★★★	★★		
PASOLINI					★★	★★★★	
PRENSES KAGUYA MASALI / KAGUYAHIME NO MONOGATARI		★★★★★		★★★★★	★★★★★		★★★★
SEVİMLİ EJDERHA KOKONAT / DER KLEINE DRACHE KOKOSNUSS	★★						
SİNDİRELLA / CINDERELLA		★★★★		★★★★	★★★★		
SON MEKTUP	★		★	★★		★★	★★
FAKAT MÜZEYYEN BU DERİN BİR TUTKU	★★★★	★★★★	★★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★
KÖTÜ SÖZLER / BAD WORDS				★★★★			

HAFTANIN FİLMLERİ GÖSTERİMİ DEVAM EDENLER HAFTANIN DVD'LERİ

ÇILGIN KALABALIKTAN UZAK FESTİVAL FİLMLERİ

Festivalin hemen öncesinde **en keyif aldığım** ve heyecan duyduğum şey, programdaki filmlere tek tek bakmak ve bir **‘ilk liste’** oluşturmaktır. Bunu yaparken, o yıla kadarki **en zengin** programla karşı karşıya olduğum duygusuna **kapıldığımı** da belirteyim. Bu yıl da öyle oldu...

DİLE KOLAY, TAM 34 YIL... NEREDEYSE TÜM GENÇLİĞİMİZE VE ŞU YAŞLARIMIZA EŞLİK EDEN, SINEMA KÜLTÜRÜMÜZE BÜYÜK KATKILAR SUNAN İSTANBUL FİLM FESTİVALİ’NİN DE “DANTE GİBİ, ömrün ortasına gelmesi... Yaş 35...” demesi için yalnızca bir yıl kaldı. 16 gün boyunca dünya sinemasının tüm renkliliğiyle sarmaş dolaş olacağımız, her sinemasever ve her sinema yazarı için ‘eşsizlik’ taşıyacak büyük serüven için artık sayılı günler kaldı.

Festivalin hemen öncesinde en keyif aldığım ve heyecan duyduğum şey, programdaki filmlere tek tek bakmak, ‘ön seçim’ yapmak ve bir ‘ilk liste’ oluşturmaktır. Bunu yaparken, o yıla kadarki en zengin programla karşı karşıya olduğum duygusuna kapılıyım hep. Bu yıl da aynısı oldu... Kaçırmamak istediğim o kadar çok, kaçırsam da üzülmeceğim o kadar az film var ki! Ama bir yandan da festival önerileri konusunda beni güvenilir bulan dostlarım da var ve hem onlar hem de kendim için mütevazı bir liste oluşturmak zorundayım. İşte benim, ‘çılgın kalabalıktan uzak’ seanslarda seyredileceğini tahmin ettiğim ve dikkat çekmek istediğim filmler:

‘71: Festival ve İngiliz sineması denilince ‘boş geçtiğimi’ pek hatırlamıyorum. Yann Demange imzalı “71” de 1971’in Belfast sokaklarında, birliğini kaybeden acemi bir İngiliz askerinin IRA’yla burun buruna kalışını anlatan ve çok şey vaat eden bir film. Beyazperdede İrlanda sorununa bir çentik daha atın.

45 Yıl (45 Years): Evliliklerinde 45 yılı geride bırakmış bir çift ve adamın 50 yıl önce kaybolmuş ilk sevgilisinin İsviçre’de buzlar altında bulunan hiç bozulmamış cesedi... Berlin’de ‘en iyi kadın oyuncu’ (Charlotte Rampling) ve ‘en iyi erkek oyuncu’ (Tom Courtenay). Buz gibi sağlam ve buzların altı gibi karanlık bir film.

Altın Çağ (Huang Jin Shi Dai): Hong Kong sinemasının en önemli ‘festival’ temsilcilerinden Ann Hui, 1930’ların çalkantılı Çin’ini ve öncü şair-romancı Xiao Hong’un trajik yaşamını anlatıyor. “Bütün isteğim huzur içinde yazmak” diyen bir kadın ve ölüm ile yaşam arasında bir ülkenin öyküsü.

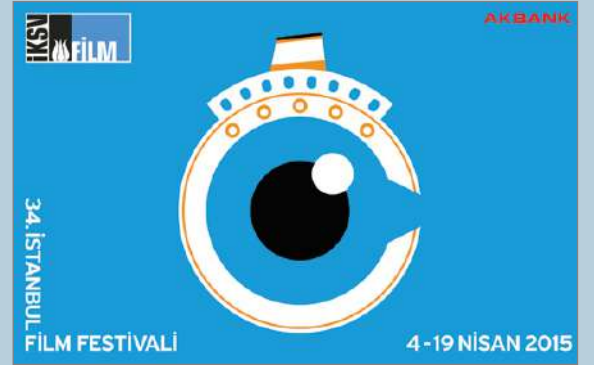
Atlantik (Atlantic): Belçika-Fas ortak yapımı film, küçük sahil kasabasında rüzgar sörfçüsü Faslı delikanlının aşık olduğu güzel turistin peşinden çıktığı Avrupa yolculuğunu anlatıyor. Yol ve aşk filmlerinden özel olarak hoşlananların kaçırmayacağına eminim.

Barbarlar (Varvari): Parçalanmış Yugoslavya ve kopan son parça Kosova’ya nefret dolu Sırp futbol fanatiklerinin öyküsü. Ailevi sorunlar ve aşka dair hayal kırıklıkları da eklenirse, bence kaçırılmayacak bir ‘Balkan ateşi’ örneği.

Batakılık (La Isla Minima): Franco diktatörlüğünden henüz kurtulmuş 1980’ler İspanyası’ndan ilgi çekici bir suç gerilimi ve kara film örneği. Sürgün edildikleri ücra kasabada iki genç kızın kaybolması üzerine araştırmaya başlayan iki polis ve vahşi bir katil serüveni, yılın en iyi İspanyol filmini yaratmış gibi görünüyor. (Yan sayfadaki fotoğraf)

Enayi (Durak): Rus sinemasının sistem eleştirileri genellikle çok iyidir. Yoksul bir mahalledeki yıkık dökük binaya giden tesisatçının öyküsü de öyle... Tesisat da sistem de çürümüş.

Kızıl Amnezi (Chuang Ru Zhe): “Pekin Bisikleti” ve “Şanghay Düşleri” gibi filmlerinden tanıdığımız Wang Xiaoshuai’den bu kez alışılmadık bir gerilim... Emekli ve dul bir kadının

yaşamını alt üst eden gizemli telefonların kimden geldiğini merak ediyor ve gerilim türüne yenilerde ısınan Çinlilerin ne aşamada olduğunu öğrenmek istiyorsanız...

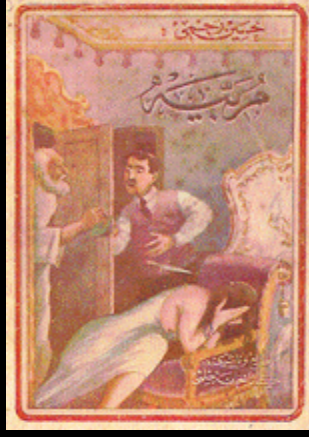
Melbourne: İran filmi seyretmeden festival geçmez. Üniversite öğrenimi için Avustralya’ya gitmek üzere olan iki genç... Uçaklarının kalkmasına birkaç saat kala yaşadıkları trajik olay bütün planlarını bozuyor. Venedik’te Eleştirmenler Haftası’nın açılış filmi, Nima Javidi’nin ilk yönetmenlik denemesi.

Motivasyon Sıfır (Zero Motivation): Musa Peygamber’in bile uğramadan geçeceği, çölün uzak köşesinde gün sayan İsrailli kadın askerlerin kara mizahla örülü öyküsü. Talya Lavie’nin ilk uzun metrajını kaçırmayın.

Postacının Beyaz Geceleri (Belye Nochi Pochtalona Alekseya Tryapitsyna): Andrei Konchalovsky’ye Venedik’te ‘en iyi yönetmen’ ödülü getiren ‘dönüş’ filmi, dünyadan yalıtılmış, ancak bir gölü geçtikten sonra varılabilen bir köye gidip gelen postacının ve aşık olduğu kadının öyküsü. ‘Çılgın kalabalıktan uzak’ olup olmayacağı konusundaysa asla garanti veremem!

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

MÜREBBİYE

Türk Sineması'nın ilk filminin hangisi olduğu halen tartışılırken, aynı şey, **sansüre uğrayan ilk Türk filmi** olarak kayıtlara geçen **1919 tarihli** "Mürebbiye" için de geçerli... Öyle ya da böyle; sinemada sansür, neredeyse kendisiyle yaşıt!

ÖNCE DÖNEMİ BİRAZ HAYALİMİZDE CANLANDIRMAYA ÇALIŞALIM. BİRİNCİ CİHAN HARBI SONRASI HÜKMEN MAĞLUP SAYILAN OSMANLI DEVLETİ VE DOLAVISIYLA İSTANBUL, FRANSIZ İŞGALI ALTINDA... KOMUTAN

Franchet d'Esperey, şehrin her yerinde yasaklarını uygulatmaya çalışırken, kadınlar başta olmak üzere herkes direnişe omuz vermiş durumda...

İşte bu ortamda, Türk Sineması'nın ikinci uzun metrajlı filmi çevrilir; Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın aynı adlı romanından Ahmet Fehim'in senaryosuyla beyazperdeye aktarılan "Mürebbiye". Fuat Uzkınay'ın işgal kuvvetlerinden adeta kaçırarak Malul Gaziler Cemiyeti'ne sakladığı sinema aygıtlarıyla yapılır çekimler.

Daha önce defalarca tiyatrodan sahnelenen eserin sinema versiyonunda

Madam Kalitea, Verruti, Madam Bayzar Fasulyeciyen, Behzat Butak, Raşit Rıza Samako, Şahap Rıza ve İsmail Zahit rol alır. Ahmet Fehim hem yönetmenliği hem de başrollerden birini üstlenir. Görüntü yönetmeni Fuat Uzkınay'dır.

Madam Kalitea aynı zamanda Türk sinemasında 'ilk öpüşen kadın oyuncu' unvanını da alır. O dönem Müslüman kadınların oyunculuk yapamamasından dolayı azınlıklar ve Beyaz Ruslar sinemada da 'aktris' ihtiyacını karşılamaktadır.

Giovanni Scognamiglio filmin konusunu şöyle özetler: "Filmde bir Fransız yosması olan Anjel (Mme. Kalitea) sevgilisi Maksim (Verruti) ile Paris'ten İstanbul'a gelir. Otel odasında Angel'i başka bir erkekle basan Maksim, onu kovar. Angel, bir Frenk ailesinin yakın

ilgisi ile, mürebbiye olarak Ahmet Fehim'in yalısına alınır. Kısa bir süre içinde şuh kadın yalısındaki bütün erkekleri parmağında oynatır, Ahmet Fehim'den aşçıbaşı Tosun Ağa'ya (Behzat Butak) kadar..."

Bu siyah-beyaz ve sessiz film gösterime girdikten kısa bir süre sonra, Fransız İşgal Kuvvetleri Komutanı d'Esperey, filmin 'aşüfte' mürebbiyesi Anjel'in Fransız olmasını gerekçe göstererek filmin gösterilmesini ve Anadolu'ya gönderilmesini yasaklar. Ahlaki gerekçeler öne sürülerek uygulanan bu sansürün aslında 'siyasi' olduğu aşıkardır. Film yasaklansa da gizlice gösterimi devam eder.

Nijat Özön'e göre bu yapıtın seçilmesi aslında bir bakıma, işgal altındaki bir ülkenin sinemasının istilacılara karşı 'sessiz direniş'i'dir. Gürpınar'ın 1898'de yayımlanan romanı 1919 yılının İstanbul'unda Fransızlar'a karşı ister istemez bir 'protesto' özelliği kazanır.

Öte yandan Özön, "Mürebbiye"ye uygulanan yasağın, Türk sinema tarihindeki ilk sansür olup olmadığına dair net bir yargıda bulunmaz. Buna karşın Giovanni Scognamiglio ve Agah Özgüç, "Mürebbiye"nin sansürlenmiş ilk Türk filmi olduğunu savunurlar. Oysa, imparatorluğun çöküş döneminde Osmanlı'ya giren bir görsel sanatın, 1919 yılına kadar hiç denetlenmemiş olduğunu düşünmek de pek doğru olmasa gerek... Yine de, yeni belgeler ortaya çıkana dek bu tezi çürütemeyeceğimiz kesin...

MÜREBBİYE
Ahmet Fehim / 1919

Ücretsiz

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

ALEKSANDR NEVSKİ

Stalin, saldırılmazlık anlaşması imzaladığı Hitler'in önünde sonunda Sovyetler Birliği'ne saldıracağını bilmektedir. Halkın vatanseverlik duygularını harekete geçirmek, ulusal bilinci yükseltmek için **Eisensten'dan destansı bir film yapmasını ister.** Usta yönetmenin ilk sesli filmi **"Aleksandr Nevski"**dir bu.

Eisenstein, sinema tarihine yapım yılı 1938'den bu yana eskimeyen bir film armağan etmiş, sosyalizmin ulusal-tarihi sembollere sahip çıkışı ve vatanseverlik konusunda alabildiğine zengin bir miras bırakmıştır.

S T. PETERSBURG'UN ÜNLÜ ALEKSANDR NEVSKİ BULVARI, ADINI 13. YÜZYILDA YAŞAMIŞ ÜNLÜ SAVAŞ KAHRAMANINDAN ALMIŞ VE BOLŞEVİKLER SAYESİNDE SOSYALİZM TARİHİNE DE ÇOK ÖNEMLİ BİR SÖZ ARMAĞAN ETMİŞTİR: "DEVİRİM YAPMAK, ALEKSANDR NEVSKİ BULVARI'NDA YÜRÜMEYE BENZEMEZ!" GERÇEKTEN DE RAHAT rahat, salına salına yürünen değil, zorlu mu zorlu, iniş çıkışları olan, zikzaklar çizen, sabır isteyen bir süreçtir devrim. Tıpkı anayurtların savunulması, kurtuluş savaşları verilmesi, emperyalizme karşı direnişler gibi...

Ekim Devrimi'nin sinemacısı ve sinemanın devrimcisi Sergei Eisenstein'ın "Grev", "Potemkin Zırhlısı", "Ekim" gibi sarsıcı filmlerinin ardından 1938'de çektiği "Aleksandr Nevski" de çok zorlu, acı ve kan dolu bir süreçte hazırlanan Sovyetler Birliği'nin sembol filmlerinden biri, hatta başlıcasıdır. 1938, Almanya'da Hitler faşizminin iktidarda olduğu ve son hızla dünya savaşına hazırlandığı, İngiltere ve Fransa gibi kapitalist ülkelerin de SSCB'yi Hitler'e boğdurmak için türlü manevralara giriştikleri kritik yıldır. Stalin, Hitler'in önünde sonunda ülkesine saldıracağını bilmektedir. Halkın vatanseverlik duygularını harekete geçirmek, ulusal bilinci yükseltmek için Eisensten'dan destansı bir film yapmasını ister. Usta yönetmenin ilk sesli filmi "Aleksandr Nevski"dir bu.

Tamamlanmasının ardından kısa bir süre gösterimde kalan, zaman kazanmak ve savaşa hazırlanmak isteyen Stalin'in Hitler'le saldırılmazlık anlaşması imzalaması üzerine gösterimden kaldırılan film, Alman ordusunun 1941 Haziranı'nda Sovyetler Birliği'ne saldırması üzerine tekrar gösterilmeye başlanır. Film, o dönemde yaşananları anlatmakta ama bir yandan da yakın geleceği, yani zaferi öngörmektedir.

Prens Aleksandr Yaroslaviç (Rusçada "Neva Nehri Muzafferi" anlamına gelen "Nevski" sonradan eklenmiştir) Katolikliği yaymak amacıyla 13. yüzyılda Rus topraklarını işgal etmeye başlayan Alman Töton Şövalyeleri'ne karşı bölgedeki tüm toplulukları örgütler ve liderleri olarak başlarına geçer. Yoksul köylüler ve daha zenginler arasında ayırım yapmaz Yaroslaviç. Hatta, Eisenstein'ın çok sonra, 1944'te çekeceği "Korkunç İvan"da da vurgulanacağı üzere, Rus tarihindeki bazı Çar'ların da ilericiliğine işaret edilircesine, vatan savunmasına girişen herkes, yani 'tüm halk', işgalcilere karşı olumlu kahramanlar olarak sunulur.

Eisenstein da tıpkı öyküsünü anlattığı kahraman gibi 'ulusal hat' çizer filmde. Kullandığı her unsur, bu amaca yönelik ve dünyadaki gerilim ve gelişmelerle yakından ilgilidir. Örneğin Töton Şövalyeleri,

kollarına Nazilerin gamalı haçına çok benzeyen haç işaretleri takmışlardır. Beyaz giysiler içindeki Alman şövalyeler yüzlerini tamamen örten miğferler kullanırken, siyahlar içindeki Rusların yüzleri de alınları da açıktır. Almanlara dönük dinsel vurgular daha belirginken Rus köylüler dinden çok daha bağımsız çizilmiştir.

İşgalcilerin köylerde gerçekleştirdiği katliamlar da Nazilerin üç dört yıl sonraki korkunç katliamlarını haber vermektedir. Elbette Eisenstein'in en büyük öngörüsü Rusya'nın mahvedici kışı konusundadır. Şövalyelerin de kaderini bu kış, dayanılmaz soğuk, kar fırtınaları, buz tutmuş toprak ve göller belirler. Filmin en önemli, en unutulmaz sahnesinde Alexander ve ordusu düşmanı buz tutmuş Peipus Gölü'ne sürükler. Koca ordunun ağırlığını taşıyamayan buzların parçalanması işgalcilerin sonu olacaktır. Savaşa hazırlık koşullarındaki Kızıl Ordu'dan da aldığı geniş insan gücü desteği sayesinde, seyredenin bir daha unutmayacağı bir savaş sahnesi çekmiştir usta yönetmen.

Eisenstein'in alameti farıkası niteliğindeki diyalektik kurgu anlayışı, tüm çarpıcılığıyla "Aleksandr Nevski"ye de damga vurmuştur. Büyük besteci Prokofiyev'in eşsiz müziğiyle de zenginleşen, sinema tarihinin en etkili savaş sahnelerine derin anlamlar katan kurgu

çalışması, Wagner operalarını akla getiren bir sine-operaya yol açar çoğu sahnede.

Başta, Nevski'yi canlandıran Nikolai Cherkasov (1903-1966) olmak üzere irili ufaklı rollerdeki tüm sanatçıların dışavurumcu oyunculuk tarzıyla göz kamaştırdığı; Eisenstein'in ilk kez bir filmde kitlelere değil, kahraman bireye odaklandığı; yapımından bu yana geçen 77 yıla rağmen yedinci sanat adına aşktan da üstün duygulara yol açan bir sosyalist sinema başyapıtıdır "Aleksandr Nevski".

Filmin sonunda, Stalin'in tarihteki izdüşümü olduğu en ufak bir kuşku yaratmayacak denli net çizilen Aleksandr'ın ağzından "Dostları ağırlamakta kusur etmeyiz, düşmanları ise bugün yok ettiğimiz gibi yarın da yok ederiz" diyerek Hitler Almanyası'na açıkça uyarıda bulunur Eisenstein. Fakat faşist çılgınlık, milyonlarca ölüye, ateşe, oluk oluk akan kana aldırmandan ve Napolyon'un hatasını tekrarlayarak, ateşe atar kendisini.

İşte "Aleksandr Nevski"nin tarihe, bugünlere bıraktığı en büyük mesaj budur: İşgal etmek için gelerseniz, mahvolursunuz! Eisenstein, yalnızca sinema tarihine gerçek bir klasik armağan etmekle kalmamış, sosyalizmin ve sosyalist sanatın ulusal sembollere, tarihi kahramanlara, bayraklara sahip çıkışı konusunda da benzersiz bir ders vermiştir.

YİNE GEL, HEP GEL

Dört gösteri için **İstanbul'a gelen Hugh Jackman**, ses tellerindeki kanama nedeniyle sadece bir kez sahneye çıkabildi. **Ülkemizdeki ilk ve şimdilik tek şovunda**, sinema oyunculuğundan çok daha üstün olan sahne yeteneklerini sergiledi.

HUGH JACKMAN, YAKLAŞIK 15 SENEDİR BEYAZPERDEDE WOLVERINE İLE BÜTÜNLEŞTİ. GENEL VE BASİT BİR İFADE İLE YAKIŞIKLI VE KASLI AKTÖR İMAJI ÖNE ÇIKTI HEP. BU İMAJA hapsolmamak için farklı türleri denedi, farklı karakterlere hayat verdi. "Leopold", "Van Helsing", "Kaynak" (The Fountain), "The Prestige", "Australia", "Çelik Yumruklar" (Real Steel) gibi... Ancak ne o Wolverine'i terk edebildi, ne de Wolverine onu... Arz talep dengesine göre daha bir süre daha bu ticari ortaklık perdede devam edecek elbette.

Oysa ki Hugh Jackman sanat kariyerine sinemadan önce sahneye, oyunculuğa da filmlerden önce müzikallerle başlamıştı. Kariyerini sadece beyazperdede izleyenler, Jackman'ı sahnedeki inanılmaz gücüne 22 Şubat 2009'da düzenlenen 81. Oscar Töreni'nde şahit oldu. Steven Spielberg'ün

teklifi üzerine törenin sunuculuğunu üstlenen Jackman, hem Broadway'deki hem de sinemadaki hedeflerini iyice büyüttü bu törenden sonra. İlerleyen yıllarda Broadway'deki gösterilerinde onu izlemek isteyenler, biletlere 10 bin dolar ödemekten çekinmezken, Hugh Jackman da "Sefiller" (Les Misérables) sinema uyarlamasında müzikal yeteneğini meslektaş çatlatırcasına sergiledi.

Hugh Jackman dilden dile dolaşan, uçuk bilet fiyatları ile şaşkınlığa uğratan Broadway şovunu geçtiğimiz hafta İstanbul'da sergiledi. Zorlu Center Performans Sanatları Merkezi'nde 4 gösteri olarak planlanan turne, sanatçının ses tellerindeki kanama nedeniyle 17 Mart'taki ilk performans ile son buldu. İlk ve şimdilik tek gösteriyi izleme şansına sahip olanlar gördü ki, Avustralyalı sanatçı dört dörtlük

bir şovmendi. Jackman'ın sahne performansı, 'ortalama' denebilecek sinema oyunculuğunun fersah fersah üstündeydi. Dans etme ve doğaçlama yeteneği bir yana, işini aşkla yapan Jackman'ın samimi, doğal ve 'sahneler benim evim' diyen tarzı, olağanüstü bir şov olarak yansıdı seyirciye.

JACKMAN, TÜRK OLDUĞUNU ZANNETTİĞİNİ BEYAN ETTİĞİ O MEŞHUR BASIN TOPLANTISINDAN SONRA SAHNEDE DE ÜLKEMİZE HAYRANLIĞINI DİLE GETİRDİ SIK SIK. CEKETİNİN İÇİNE İLİŞTİRDİĞİ NAZAR boncuğundan Türk kahvesine tapınmasına ve ekipteki Ferhat adlı görevlinin ismini diline dolmasına kadar... Sahne alıp birkaç İngilizce şarkı söyleyen Bora Uzer de şovun lokal ayağına şık bir katkı sağladı.

Tüm dünyada olduğu gibi İstanbul'da da Jackman'ın hayranlarının büyük bölümünü

Tüm dünyada olduğu gibi İstanbul'daki hayranlarının büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturuyor.

Gösterinin müzikal ayağı da hayli renkliydi.

Dört gece planlarken "one night only" oldu!

kadınlar oluşturdu hiç kuşkusuz. Bunun nedeninin sadece fiziksel çekicilikten kaynaklanmadığını kanıtlamak ister gibiydi ünlü sanatçı. Zira sahnede ideal bir koca ve erkeğin portresini çizdi adeta. Karısına aşkını ilan etti, evliliğinin sırrının 'mutlu eş, mutlu hayat' olduğunu söyledi. Kadın hayranlarının birbirinin yüzüne bakıp, 'gerçek olamayacak kadar kusursuz?' yorumları arasında...

HUGH JACKMAN'IN GÖSTERİSİ, TEK BİR TANIMLA ÖZETLENMEYECEK KADAR KAPSAMLI VE ZENGİNDİ. SANATÇI KENDİ HAYATINDAN ANEKİTODLAR ANLATTI, GÖZÜNE KESTİRDİĞİ SEYİRCİLERLE birebir diyaloga girdi, bir yandan da iki Aborjin'i sahneye davet ederek onların yaşadığı zulmü hatırlattı ve ülkesi adına pişmanlığını dile getirdi. Şovun büyük bölümünde önceden provası yapılmış

bölümler olsa da hatırı sayılır bölümü de Jackman'ın doğaçlama performansından oluştu. Gösterinin müzikal ayağı da hayli renkliydi. "What a Beautiful Day", "Guys and Dolls", "Somewhere Over the Rainbow" gibi pek çok sevilen şarkıyı söyledi. Barkovizyonda filminden görüntüler eşliğinde "Sefiller" in ünlü şarkısını seslendirdi. "Singin' in the Rain" i söylerken, meşhur vuruş sesi çıkarması için sahnede ayakkabılarını değiştirmeyi de ihmal etmedi.

Jackman'ın dans konusunda çok başarılı olduğu söyleniyordu. Onu sahnede canlı canlı izleyenler, yer yer kadın dansçılardan bile daha kıvrak raksettiğine şahit oldu. Belki bu konuda yaşanan tek hayalkırıklığı, Jackman'ın şovunda dansa daha fazla yer ayırmamasıydı. Bir de eksiklik olarak, Jackman'ın Türk ezgisi duymak istediğinde,

orkestradan yeterli bir dokunuş gelmemesi sayılabilir. Seyirci gibi Jackman da kıvrak bir göbek dansı eğlencesinden mahrum kaldı gösteride.

Dünya gözüyle mutlaka izlenmesi gereken bir deneyim yaşattı Jackman, o tek gece gösterisini izleyenlere... Jackman'ın sahne performansının en dikkat çekici özelliği, aynı şunun gibi yaptı' şeklinde benzetilmelere pirim vermeyecek kadar kendine özgü ve iz bırakıcı olmasıydı. Ülkemizde böylesine kapsamlı bir performansı sergileyebilecek kim var, sorusunu da sordurarak...

Uzun uzun düşünülse de akıllara pek bir isim gelmedi nedense... Şöhrete değil de işine aşık olmak ve özgün durmak çok zor geldiğinden ya da enerjinin, yetenekleri genişletmek içinde değil de egoları büyütme için harcanmasından belki de...

ARADA BİR ZÜLFÜYARE DOKUNDUK... OLACAK O KADAR!

Tek kanallı devlet televizyonu döneminin taklide (ve yoğun plastik makyaja) dayalı **siyasi mizah anlayışına** yaklaşmak bile söz konusu değil artık. Ve bu demokrasi kültüründen yoksunluğun üstesinden gelebilmenin önünde **RTÜK yasaklarından** daha büyük engeller var.

BAŞKAN YARDIMCISININ OFİSİNDE TELAŞ SONA
ERMİYOR. İSRAİLLİLERİ KIZDIRACAK BİR GAF,
AVRUPA'YLA İLİŞKİLERDE BUZ ETKİSİ YARATAÇAK BİR
ESPİRİ, TELEVİZYON RÖPORTAJLARINDA ORTALIĞI

birbirine katma ihtimali yüksek dil sürçmeleri... Britanyalı hiciv ustası -başka nereli olabilirdi ki?- Armando Iannucci'nin kendi dizisi "Thick Of It"ten ABD'ye uyarladığı "Veep" üç sezondur politikacılarla en acımasız şekillerde alay ediyor, siyaset dünyasının kirliliği üzerinden hınzırlıkta sınır tanımıyor. Türkçe altyazılarda 'kahretsin' diye çevrilmesi adetten malum sinkaflı kelimenin muhtemelen rekor düzeyde kullanıldığı bu hayli sert komedinin, televizyonda politik hicvin sınırlarını yeniden tanımladığı aşikar. Artık büyük ihtimal dünyanın neresinde olursa olsun televizyonda siyasi bir komedi yapmak isteyecek herhangi bir yapımcı, "Veep" sınavını geçmek zorunda. Çünkü ABD Başkan Yardımcısı'nın "Bana keşlerin kullandığı şu şeylerden lazım. Hani 15 polis tarafından vurulsalar da yere yığılmalarını önleyen şeyden" dediğini duyan hiçbir izleyici daha azıyla yetinmez.

Peki ya söz konusu Türkiye televizyonları olunca?.. Düzenbaz'ın bu haftaki odağı ülkemiz televizyonlarında neden böyle bir politik komedi çekilemeyeceği üzerine uzun uzun konuşmanın bir anlamı yok. Neredeyse her gün eşcinsellere, ateistlere, gayrimüslimlere yönelik nefret suçunun işlendiği bir program bulunabilecek ülke ekranları, söz konusu siyasiler olunca bir hayli 'hassas', siyasi hiciv geleneğinin rafa kaldırılmasının ardından ise seneler geçti. Öyle ki tek kanallı devlet televizyonu döneminin taklide (ve yoğun plastik makyaja) dayalı siyasi mizah anlayışına yaklaşmak bile söz konusu değil artık. Hal böyle olunca "Veep" gibi bir taşlamamız niye yok, bizden "House Of Cards" gibi sert bir siyasi yergi çıkmaz mı diye dövünmenin de pek bir anlamı yok.

Ancak işi bir nokta daha ileri götürdüğümüzde bu imkansızlığın sebepleri arasına sansür, RTÜK cenderesi gibi bildik şikayetlerden ve bahanelerden

başka bir unsur daha giriyor: Türkiye'de siyaset yapma biçiminin böylesi bir mizaha el vermeyişi. Zira "House Of Cards" da, "Veep" de, işi sinemaya götürürsek "Başkanın Adamları" (Wag The Dog) da halkın görüşünü manipüle etmek uğruna siyasiler tarafından atılan ters taklaların keyfine varır. Ya da 'iletişim uzmanlarının' kaleme aldığı siyasi konuşmalarında bize sunulanın, siyasilerin asıl niyetinden nasıl 180 derece farklı olduğunu ifşa eder.

Misal "Veep" in Julia Louis-Dreyfuss tarafından canlandırılan Başkan Yardımcısı Selina Meyer, her bölümde ya ekibinin ya da kendi kendisinin yol açtığı bir krizi hasıraltı etmek için canını dişine takar. "House Of Cards" ın kongre üyesi Francis Underwood (Kevin Spacey) gücünü yitirmemek için lobiciliği akla hayale gelmeyecek noktalara taşır. Bu hicivlerde ortak nokta, iktidarın onayını veren kitlenin hassasiyetlerine dokunmamak için çevrilen dolaplardır. Bize aktarıldığı kadarıyla zaten kendi kendine işleyen bir makineye dönüşmüş ve artık gücünü seçmenlerden değil de PR uzmanlarından, sermayedarların bağışlarından alan iktidar aygıtının yine de korktuğu, çekindiği bir şey vardır. Demokrasi illüzyonunu sürdürmek için günü kurtarmanın derdindeki siyasilerin tökezlemeleri bu eleştirilerin de, alayın da odağındadır.

Ancak kürsülerinden ayrımcı söylemin zaten öteden beri eksik olmadığı, ezici

gücün kendini saklamaya gerek bile duymadığı Türkiye siyasetinde ise ne Selina Meyer ne de Francis Underwood gibi karakterlerin yeşermesine imkan veren bir zemin bulunur. Zaten güce her şeyden çok önem veren bir toplumsal yapıda iktidarın da herhangi başka bir şeymiş gibi yapmasına gerek olmaz. İktidar, ne kadar ezici olduğunu, isterse bir kalemde yasaları değiştirip koşulları kendi lehine çevirebileceğini ve kendisiyle uğraşılması gerektiğini her fırsatta hiç sakınmadan, etmeden zaten dile getirir. Sonuçta da Türkiye söz konusu olduğunda o dillerden düşmeyen klişenin aslında pek de hoş olmayan gerçekliğiyle yüz yüze geliriz. Hiçbir mizahi yaratı, Türkiye siyasetindeki çarpıklıkları karşılayamaz. Ancak kendimizi "bu ülkede yaşamasak eğlenceli aslında" diyeceğimiz bir imkansızlık noktasına çektiğimizde olan bitene gülmemiz -belki- mümkün olabilir. BBC klasiği "Emret Bakanım" ın (Yes Minister) Haluk Bilginer'li Türkiye uyarlamasının da elini kolunu bağlayan budur. Ortada, diyaloglara İç Anadolu şivesi eklemekle buralara tercüme edilemeyecek bir mizah ve onu besleyen bir demokrasi kültürü söz konusudur. Ve bu demokrasi kültüründen yoksunluğun üstesinden gelebilecek koşulların Türkiye televizyonlarında yakalanmasının önünde ise RTÜK yasaklarından çok daha büyük engeller vardır.

FAKAT MÜZEYYEN BU DERİN BİR TUTKU

★★★
YÖNETMEN Çiğdem Vitrinel
UYUNCULAR Erdal Beşikçioğlu,
Sezin Akbaşoğulları, Ege Aydan,
Derya Alabora
YAPIM/SÜRE 2014 Türkiye, 101 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Bir Film (Mars)

HEM ZİHİNDE
YARATILAN, HEM DE
KENDİLİĞİNDEN
GELİŞEN BİR AŞKI
ANLATIYOR FİLM...

TÜRKİYE SINEMASI'NDA SON DÖNEM BAĞIMSIZ İLE TİCARİ FİLM ARASINDA DURAN FİMLERDE BİR ARIZA ADAM TİPOLOJİSİ oluştu. "İssız Adam"dan "Kaybedenler Kulübü"ne uzanan oradan da daha geçtiğimiz haftalarda vizyona giren "Bir Varmış Bir Yokmuş"a uğrayan bu tipolojinin örneklerinden biri de Çiğdem Vitrinel'in yönettiği ve İlhami Algör'ün aynı adlı romanından esinlenen "Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku"daki Arif karakteri.

Daha açılışında zora gelemeyen, ilişkiyi sorumluluk almaktan ziyade sadece 'ilişmek' biçiminde yaşayan bir adam gördüğümüzün farkındayız. Bu ne aradığını bilmiyor gibi görünen adamın tam tersine zihninde kurguladığı bir imge var, arzuladığı beklediği, hayalle gerçek arasında peşinden gittiği bir kadın. Arif'in Müzeyyen'le karşılaşması zihninde yarattığı kadınla karşılaşması oluyor aslında. Güçlü, boyun eğmeyen ne istediğini bilen ve bir erkeği kompleksiz bir biçimde çekip çeviren Müzeyyen zor seven ama romantikliği ve kıskançlığından da ödün vermeyen Arif için biçilmiş bir kaftan

neredeysse. Başlarda Arif de Müzeyyen için bir alternatif gibi görünse de Müzeyyen'in gizemli boşlukları Arif'in dolduramadığı kısımlara denk gelince işin rengi değişiyor.

Kadın-erkek ilişkilerine daha farklı bir biçimde bakmayı deneyen ve 'arıza adam'dan 'arıza kadın'a doğru evrilen bir yapı sunan "Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku" hem zihinde yaratılan, hem de kendiliğinden gelişen bir aşkı hayal ile gerçek arasında doğal ve akıcı bir biçimde anlatıyor. Erdal Beşikçioğlu ile Sezin Akbaşoğulları'nın bu anlamda sağladığı uyum filmin seyirciye geçmesindeki en güçlü etken. Çiğdem Vitrinel bir önceki filmi "Geriye Kalan"ın ardından, ikinci filmi "Fakat Müzeyyen Bu Derin Bir Tutku"da da özenli, ayakları sağlam basan bir yönetmen olduğunu hissettiriyor.

Arif'ten daha az tanıdığımız Müzeyyen'in olayları asıl yönlendiren karakter olması...

Ana hikayeye hizmet etmeyen bazı yan karakterlere gerek yoktu.

KÖTÜ SÖZLER

★★★★

ORJİNAL ADI Bad Words

YÖNETMEN Jason Bateman

OYUNCULAR Jason Bateman,

Kathryn Hahn, Rohan Chand,

Philip Baker Hall, Allison Janney

YAPIM/SÜRE 2013 ABD, 86 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.40:1, 5.1 DD İng. ve Tr.

ŞİRKET As Sanat (Universal)

BAŞARILI OYUNCU
JASON BATEMAN
YÖNETMENLİK
KARİYERİNİ SESSİZCE
BAŞLATIYOR...

"KÖTÜ SÖZLER"İN KAHRAMANI GUY TRILBY TUHAF BİR ŞEY YAPIYOR. ÇOCUKLARIN KATILDIĞI HECELEME yarışmalarına katılıyor. Üstelik en büyük ulusal yarışmasının tüzüğünde bir açık bulduğu için ona da katılma hakkına sahip. Trilby 40 yaşında olmasına rağmen neden bunu yapıyor? Neden çocukların arasına girip onları kıyasıya eleyip birincilik için yarışıyor?

Jason Bateman'ın hem başrolde hem de kamera arkasında olduğu bu kara mizah zamanında Ben Stiller'in çektiği "Cable Guy" etkisini yaratıyor seyirci üzerinde. Jason Bateman rol aldığı filmlerde ve özellikle de o müthiş, özgün komedi dizisi "Arrested Development"taki gibi düzgün, sevimli bazen de saf ve iyi niyetli adamı oynadı genellikle.

Bu ilk yönetmenlik denemesinde farklı bir karakterde izliyoruz onu aynı zamanda. İnsanları sevmeyen, çocukken terk edilmiş olmasının intikamını gizemli ve tuhaf bir yolla almaya çalışan, uyumsuz bir karakter Guy Trilby. Zehir gibi bir dili var üstelik. Aşağılamak istediği insanları öyle etkili cümlelerle aşağılıyor ki filmin

mizahının ve farkının kendini belli ettiği sahneler en çok bu sahneler.

Diğer yandan heceleme yarışmasını Amerikalı okullu çocukların ve onların velilerinin ne kadar önemseydiği bir aktivite olduğunu da pek çok filmde biliyoruz. Nitekim bu intikam operasyonu sırasında bir çocukla arkadaş oluyor Trilby. Ama planını 10 yaşındaki Hintli rakibi Chaitanya sekteye uğratiyo. Aralarındaki arkadaşlık (birlikte içki içip, bir fahişeye takılıyorlar!) onu farklılaştırıyor.

Bu zaman zaman oldukça cüretli olabilen komedi birkaç güzel yönetmenlik numarası da barındırmıyor değil doğrusu. Umarız yapımçılığını da yaptığı bu filmle olduğu gibi Jason Bateman'ı ele aldığı hikayelere böyle farklı yerlerden bakan ters köşe filmler yönetirken görmeye devam ederiz.

Çocuk oyuncu Rohan Chand samimi ve doğal bir performans gösteriyor.

Kathryn Hahn'ın canlandırdığı filmin kadın kahramanı Jenny geride ve zayıf kalıyor...

SİSTEKİ KİRPİ

Yuriy Norshteyn'in 1975 yapımı müthiş animasyonu **“Sisteki Kirpi”** (Yozhik V Tumane), özellikle **Andrey Tarkovski** ve **Aleksandr Sokurov** gibi Rus sinemasının büyük ustalarını akıllara getiren, **tarifi imkansız** bir atmosfere sahip.

ORJİNAL ADI Yozhik V Tumane
(Hedgehog in the Fog)

YÖNETMEN Yuriy Norshteyn

YAPIM 1975 Sovyetler Birliği

SÜRE 11 dk.

SOVYET SINEMASININ ANİMASYON TÜRÜNÜN KÖKLÜ EKOLLERİNDEN BİRİ OLMADIĞI, HATTA YALNIZCA AVRUPA KITASIVLA SINIRLI düşündüğümüzde bile hayli gerilerden geldiği bir sır sayılmaz. Ancak Sovyet animasyonu, Yuriy Norshteyn'in bedeninde öyle bir yeteneğe sahip ki, kendisini türün ustaları arasına koymamak gafletin daniskası olur; tam da Miyazaki, Svankmajer, Trnka, Plympton gibilerin yanına. Norshteyn'in başyapıtlarından, eşsiz güzellikteki “Sisteki Kirpi”yi (Yozhik V Tumane) ıskalamak ise düpedüz günah sayılmalı.

Bir bohçaya sardığı ahududu reçelini koltuğunun altına sıkıştırdığı gibi, her zamanki yıldızları sayma rutinleri için yakın dostu ayının ikametgahına doğru yola koyulan kirpinin hikayesini konu ediniyor “Sisteki Kirpi”. Ormanın derinliklerinde bir sis kütesinin içine dalan dostumuz, güzergahını biraz şaşırp baykuşundan yarasasına, atından köpeğine ormanın envai çeşit

mahlukatıyla müşerref olmak durumunda kalıyor. Kulağa tam bir çocuk masalı gibi geliyor, değil mi?

Peki, “Sisteki Kirpi”nin özellikle Andrey Tarkovski ve Aleksandr Sokurov gibi Rus sinemasının büyük ustalarını akıllara getiren, tarifi imkansız bir atmosfere sahip olduğunu söylesek? Ya keçileri kaçırdığımızı ya da ormanın bilmem hangi köşesinde bulduğumuz ‘sihirli mantarları’ bir güzel mideye indirdiğimizi düşünürdünüz herhalde. Fakat Norshteyn'in filmi bilhassa kirpi kardeşimizin sisin ortasında yolunu doğrultmaya çalıştığı anlarda öyle bir “Stalker” çağrışımı yapıyor ki, utanmasak Tarkovski'nin “Sisteki Kirpi”den ‘etkilendiğini’ iddia edeceğiz.

Masal ile rüya (daha doğrusu kabus) arasında gezinen benzersiz yapısıyla “Sisteki Kirpi”, animasyonun zirvelerinden biri olarak anılmayı hak ederken, ‘tabansız’ kirmimiz de sinema tarihinin unutulmaz başkarakterleri arasındaki yerini alıyor.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

1 - SİYAD'ın yeni başkanı Tül Akbal

Geçen hafta SİYAD'da olağanüstü kongre yapıldı. Alin Taşçıyan'ın istifası sonrası geçici olarak SİYAD başkanlığını yürüten Melis Behlil'in ardından Prof. Dr. Tül Akbal, SİYAD'ın yeni başkanı seçildi. SİYAD, görüldüğü üzere yoluna kadınlarla devam ediyor. SAPIK da bu durumu alkışlıyor!

2 - Truffaut'nun hayatının filmleri

Önce eleştirmendi sonra yönetmen oldu. Yeni Dalga'nın önde gelen sinemacılarından François Truffaut'nun eleştiriye getirdiği açılımın kitabı "Hayatımın Filmleri" Alfa Yayınları'ndan çıktı. Truffaut'nun içinden sinema sevgisinin geçtiği eleştiriler sadece eleştiri yazıları değil. Bu kadarını söyleyelim.

3 - Recep İvedik'e 'bamy'a'dan başka ödül yok!

Altın Bamy'a Ödülleri, bu yıl seçimleri 100 yıla yaydı ve 100 Yılın Bamyası-Erkek Karakter Ödülü Recep İvedik'e gitti. Halk oylamasıyla yapılan TÜRSAK'ın 100 Yılın En İyileri seçiminde ise ne Recep İvedik filmlerinin ne de komedi oyuncusu dalında Şahan Gökbarar'ın esamesi okundu. Gören gözler için tablo çok net değil mi?

4 - Hafızalara reset mi atıldı?

Hafta içi "Uzay Kuvvetleri: UK-2911" filminin vizyona girip bir kişinin izlediği haberleri ortalığa yayıldı. Sanki film vizyonda günlerce kalmış ve sadece bir kişi izlemiş gibi bir algı yaratıldı. Oysa

Soma faciası nedeniyle yapımcısı filmi gösterimden çekmişti. Acaba bunu neden kimse hatırlamıyor?

5 - "Sesime Gel", ödüle gel!

En son Mar Del Plata Uluslararası Film Festivali'nde En İyi Film ödülünü kazanan Hüseyin Karabey'in "Sesime Gel" filmi, son olarak da 19. Uluslararası Sofya Film Festivali'nde En İyi Balkan filmi seçildi. Filmin toplam ödül sayısı 15'i buldu. Kutlarınız!

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER CUMA 20.00 / 22.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“DİL, RESİMDEN ÇOK DAHA YAKINDIR FİLME.”

Sergei M. Eisenstein